

26824 - RAMAZAN AYININ HİLÂLİNİN GÖRÜLMESİNDE SÖZÜNE İTİBAR EDİLEN ADÂLETLİ KİMSE KİMDİR?

Soru

Ben, (1584) nolu soruyu okudum. Orada Ramazan ayının girdiğinin sâbit olması için adâletli güvenilir bir kimsenin hilâli görmesi yeterlidir, denilmektedir. Peki bu adâletli kimse kim olmalıdır?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Sözlük anlâmı olarak adâletli kimse; eğrinin zıddı olan dosdoğru kimsedir.

Terim anlâmı olarak adâletli kimse: Farzları yerine getiren, büyük günah işlemeyen ve küçük günah işlemekte ısrar etmeyen kimsedir.

Farzları yerine getirmekten kasıt; beş vakit namazlar gibi farzları yerine getirmektir.

Büyük günahları işlememekten kasıt; koğuculuk ve gıybet etmek gibi büyük günahları işlememektir.

Adâletle birlikte bu kimsenin, iddiâ ettiği şeyde doğru olduğunu göstermesi için kuvvetli bir bakışa sahip olması şarttır. Zirâ zayıf bakışlı olan kimse, adâletli olsa bile şâhitliği kabul edilmez. Çünkü zayıf bakışlı olan bu kimse hilâli görmüş olsa bile, kendisi şüphe duyulan ve itham edilen kimsedir.

Bunun delili ise: Allah -azze ve celle- kuvvet ve emâneti, bir işe tevdi edilmenin gerekçelerinden kılmıştır.

Nitekim Musa -aleyhisselâm- ile Medyen'deki yaşlı adam arasında geçen kıssada yaşlı adamın iki kızından birisi şöyle demişti:

[قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ] [سورة القصص الآية: ٢٦]

"Kızlardan biri: Babacığım! dedi. Onu işçi olarak tut! Zira senin çalıştıracağın en iyi adam, böyle kuvvetli ve güvenli biri olmalıdır." (Kasas Sûresi:26)

Süleyman -aleyhisselâm-'a, Sebe Melikesi'nin arşını getirmeyi taahhüt eden cinlerden mağrur ve iddiacı bir ifrit şöyle demişti:

[قَالَ عَفْرَيْتُ مِنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ] [سورة النمل الآية: ٣٩]

"Cinlerden mağrur ve iddiacı bir ifrit: Ben, dedi. Sen makamından kalkmadan, onu sana getiririm. Benim gerçekten onu taşımaya gücüm yeter, hem de zâyi etmeden güvenilir tarzda getirecek emîn bir kimseyim." (Neml Sûresi:39)

Bu iki vasıf (özellik), her amelin -şâhitlik de bu amellerden birisidir- kabul edilmesinde aranan rûkûn ve esastır.

Muhammed b. Salih el-Useymîn, "eş-Şerhu'l-Mumti", cilt:6, sayfa:323

Bknz: "el-Mevsûatul-Fıkhıyye", cilt:30, sayfa:5 (Kuveyt baskısı)